

Kurucu Editörler / Founding Editors

Dr. Füsün Sayek

Prof. Dr. Şükrü Hatun

Editör/ Editor

Prof. TDr. Orhan Odabaşı

Yardımcı Editör / Assistant Editor

Dr. Aylin Sena Beliner

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Alican Bahadır

Dr. Alper Büyükakkuş

Dr. Emrah Kırımlı

Dr. Olgun Nur İleri

Dr. Pınar Okyay

Dr. Alpaslan Türkkan

Dr. Münevver Türkmen

Dr. Onur Naci Karahanlı

Dr. Öcal Taşer

Hakem Kurulu / Advisory Board**Acil Tıp / Emergency Medicine**

Doç. Dr. Bülent Erbil

Deri Hastalıkları / Dermatology

Prof. Dr. Ertan Yılmaz

Kulak Burun Boğaz Hastalıkları /**Otorhinolaryngology**

Prof. Dr. Orhan Yılmaz

Adli Tıp / Forensic Medicine

Prof. Dr. Ümit Biçer

Dr. Durmuş Evcüman

Prof. Dr. Hamit Hancı

Prof. Dr. Aysun Balseven Odabaşı

Tıp Tarihi ve Etik / Medical History and Ethics

Prof. Dr. Berna Arda

Prof. Dr. Nüket Örnek Büken

İç Hastalıkları / Internal Medicine

Prof. Dr. Erdal Akalın

Prof. Dr. Murat Akova

Prof. Dr. Önder Ergönül

Prof. Dr. Çetin Turgan

Prof. Dr. Serhat Ünal

Aile Hekimliği / Family Medicine

Doç. Dr. Mehmet Özen

Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon / Physical Medicine and Rehabilitation

Doç. Dr. Deniz Erdoğan

Prof. Dr. Yeşim Gökçe Kutsal

Kadın Hastalıkları ve Doğum / Gynaecology and Obstetrics

Prof. Dr. Polat Dursun

Prof. Dr. Haldun Güner

Dr. Görker Sel

Beslenme ve Diyetetik / Nutrition and Dietetics

Prof. Dr. Gülden Pekcan

Doç. Dr. Hülya Yardımcı

Genel Cerrahi / Surgery

Prof. Dr. Osman Abbasoğlu

Prof. Dr. Semih Baskan

Dr. Naki Bulut

Prof. Dr. İskender Sayek

Prof. Dr. Cem Terzi

Nöroloji / Neurology

Prof. Dr. Özden Şener

Çocuk Cerrahisi / Paediatric Surgery

Prof. Dr. Onur Özen

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları/ Paediatrics

Prof. Dr. Ufuk Beyazova

Dr. Ali Süha Çalikoğlu

Prof. Dr. Zela Ekinçi

Prof. Dr. Şükrü Hatun

Prof. Dr. Nural Kiper

Prof. Dr. Serdar Kula

Prof. Dr. Figen Şahin

Dr. Emrah Şeyhoğlu

Prof. Dr. S. Songül Yalçın

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz Yıldız

Dr. Adnan Yüce

Genel Pratisyenlik / General Practice

Dr. Binnaz Başaran

Dr. Remzi Karşı

Dr. Alferi Sağdıç

Dr. Mustafa Sülkü

Dr. Hakan Şen

Dr. Fatih Şua Tapar

Ortopedi ve Travmatoloji/ Orthopaedics

Prof. Dr. Sinan Adıyaman

Prof. Dr. Muharrem Yazıcı

Psikiyatri / Psychiatry

Prof. Dr. Berna Uluğ

Prof. Dr. Aylin Uluşahin

Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları/ Paediatric Psychiatry

Prof. Dr. Bahar Gökler

Doç. Dr. Dilşat Foto Özdemir

Halk Sağlığı / Public Health Medicine

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu

Prof. Dr. Dilek Aslan

Doç. Dr. Özen Aşut

Prof. Dr. Deniz Çalışkan

Prof. Dr. Muzaffer Eskiocak

Prof. Dr. Sibel Sakarya

Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış

Prof. Dr. Özlem Sankaya

Tıbbi Farmakoloji / Medical Pharmacology

Prof. Dr. Alper İskit

Tıp Bilişimi / Medical Informatic

Doç. Dr. Arif Onan

Tıp Eğitimi / Medical Education

Prof. Dr. Melih Elçin

Tıp Hukuku / Medical Law

Av. Mustafa Güler

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Owner and Responsible Editor

Prof. Dr. Rasime Şebnem Korur

Hazırlık ve Tasarım / Preparation and Design

Dr. Vahdet Mesut Ayan

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi Türk Tabipleri Birliği tarafından birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hekimlerin sürekli eğitimi için iki ayda bir yayımlanmaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is published bimonthly by the Turkish Medical Association for the continuing education of the physicians working at the primary health care services.

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, TÜBİTAK Türk Tıp Dizini ve Türkiye Atf Dizini içinde yer almaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is indexed by TUBITAK Turkish Medical Database and Citation Index of Turkey. Ivasdam nonera nostium te publina, nonemeist in taribus, omneris, etistrunte omnenius

Yayın İdare Merkezi ve İletişim Adresi

Türk Tabipleri Birliği Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi
GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 Kat: 4, 06570 Maltepe/Ankara
Tel: 0 (312) 231 31 79 (pbx) | Faks: 0 (312) 231 19 52 - 53
<http://www.ttb.org.tr/STED/> | sted@ttb.org.tr

Basım Yeri: Printcenter Sultan Selim Mah. Libadiye Sok. No:3 4. Levent 34416 İstanbul

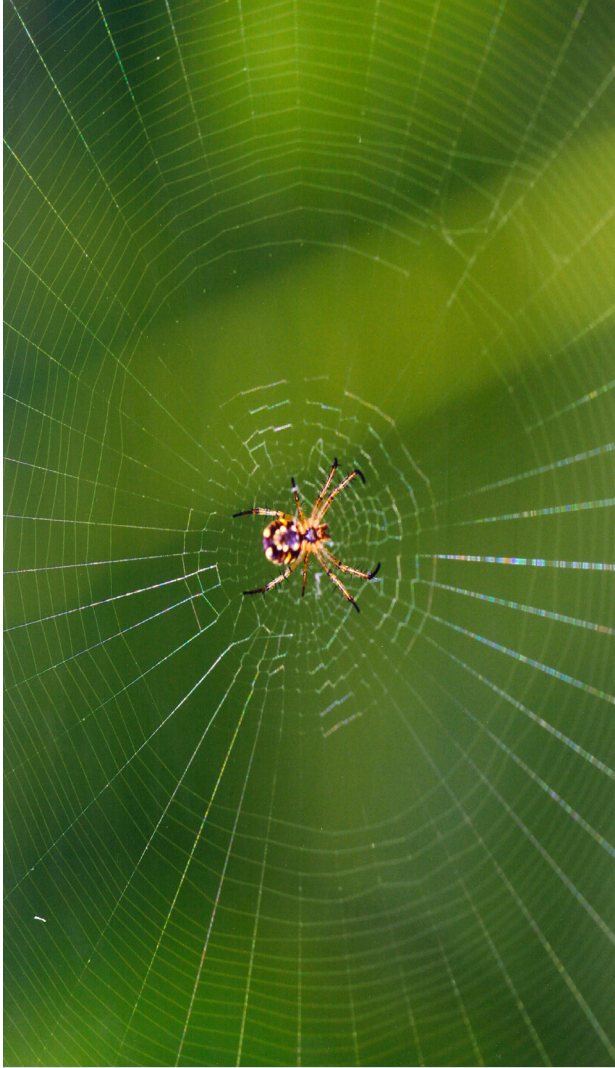
Tel: 0 (212) 371 03 00

Baskı Tarihi: Eylül 2022

Merhaba,

Sağlık alanındaki bilgi yükü son on yılda katlanarak arttı. Teknolojiye dayalı uygulamalar çoğaldı. Bilginin ulaşılabilirliği ve paylaşım olanakları yaygınlaştı. Sağlık alanındaki profesyonel değerler yeniden tanımlandı. Hasta haklarına vurgunun artması gibi değişen ve gelişen durumlar hem sağlık hizmet sunumunu ve hem de sağlık alanındaki eğitimleri etkiledi. Tüm bunların sonunda yeterliğe dayalı bir eğitim anlayışı ile eğitilen sağlık çalışanlarının sunduğu hasta odaklı bir hizmet sistemi tanımlandı.

ABD’de 1999 yılında yayınlanan “To Err is Human” başlıklı rapor yayınlandı. Bu rapor ABD’de tıbbi hatalarla ilgili sarsıcı rakamları ortaya koydu. Ardından yapılan çalışmalar bu zararlanmaların bireysel hatalar değil sistemde üretilen hatalardan oluştuğu sonucuna ulaştı. Kanada, ABD, İngiltere ve Avustralya gibi ülkelerin önderliğinde Dünya Sağlık Örgütü’nün de öncelikli çalışma alanları arasında belirlediği

STED Fotoğraf Yarışması Arşivinden

“ekip çalışması” ve “hasta güvenliği” kavramları hızla gündem oldu. Yürütülen projeler ve yapılan çalışmalar sonrasında sağlık hizmet sunumunda hasta ve çalışan güvenliğinin sağlanabilmesi ve hizmet niteliğinin artması için sağlık alanındaki farklı meslek gruplarından çalışanların işbirliğinin gerekliliği vurgulandı. Bunun sağlanabilmesi için sağlık çalışanlarının eğitiminde, çalışma ortamlarına benzer durumları sağlayacak yeni eğitim programları ve yöntemlerinin kullanılması önerildi. Bu eğitimlerin verilebileceği simülasyon ortamlarının yaratılması ve eğitim programlarının geliştirilmesi temel hedef olarak belirlendi.

Bu çabaların sonunda ülkemizde de tıp fakültesi eğitim programlarına “Hasta Güvenliği ve Mesleklerarası İşbirliği” başlıklı dersler eklenmeye başlandı. Bu dersler bugün için 8 farklı meslek alanını kapsayacak şekilde düzenlendi: Çocuk gelişimi, diş hekimliği, diyetisyenlik, eczacılık, hemşirelik, fizyoterapi, klinik psikoloji ve sağlık teknikerliği. Bu dersler tüm dünyadaki örneklerinde olduğu gibi temel bilgilerin kuramsal aktarımı dışında, çoğunlukla deneyerek öğrenmenin gereği olan tartışmalar, simülasyon uygulamaları ve çözümlenmeler şeklinde tasarlandı. Örneğin tıp fakültesi öğrencisi ile farklı senaryolar üzerinden günlük yaşamda karşılaşılabilecek olgularda, sağlık meslek grubu üyelerinin öğrencileri bir arada çalışıyorlar. Bu süreç video kaydına alınıyor. Simülasyon tamamlandıktan sonra videolar birlikte izleniyor. Süreçte güçlü yanlar konuşuluyor. Olası durumlar üzerinden değerlendirmeler yapılıyor. Gelişime açık yanlar varsa hasta güvenliği gözetilerek neler yapılabilir saptanıyor. Bu konuşulanlar için gerçek yaşamda olan bilgi birikimi – uygulamalar alana özgü paylaşılıyor.

Mesleklerarası işbirliği ve hasta güvenliği konularının sağlık hizmeti içindeki artan önemi, sağlık çalışanlarının yeniden tanımlanan yeterlik alanları, tüm dünyada sağlık bilimleri alanındaki eğitimleri düzenleyen ve akredite eden kurumların önerileri tıp fakültesinde yürütülen mezun yeterlikleri ve eğitim programı çalışmalarını içerisinde yer aldı.

Sağlık hizmetlerinde yıllardır dile getirilen ekip çalışması – ekip üyesi kavramlarının mezuniyet öncesinden başlanarak yapılandırılmış ve tanımlanmış bir çerçevede yürütülmesinin çok değerli olduğunu görüyoruz. Bu çabaların sürekli mesleki gelişim yaklaşımı ile sağlık çalışanlarına aktarılmasının, birbirimizi yeniden tanımak, anlamak ve gerçekten birlikte çalışıp üretebilmek için çok olumlu bir ortam yaratabileceğini düşünüyoruz.

Bilimsel ve dostça kalın...

Prof. TDr. Orhan Odabaşı

Araştırma / Research

- Sağlık Çalışanlarının Çocuk İstismarı ve İhmali Konusundaki Farkındalığı:Sağlıklı Hayat Merkezi Örneği
Awareness of Health Professionals About Child Abuse and Neglect: The Case of Healthy Life Center
Alev Üstündağ 241
- Bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Evde Sağlık Hizmetleri Biriminde Takipli Hastalara Bakım Veren Kişilerde
Psikolojik Sıkıntı Görülme Sıklığı
An Investigation of the Incidence of Psychological Distress in People Who Care for Patients Who are Followed
Up in the Home Health Services Unit
Nadire Karsavuran, Mehmet Özen, Remziye Nur Eke, Ramazan Vural, Aysima Bulca Acar, Zeynep Aşık, İsmet Koşar 254
- Hemşirelik Öğrencilerinin Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Bilgi, Tutum ve Davranışları
Nursing Students' Knowledge, Attitudes and Behaviors Towards Evidence-Based Nursing
Seda Akutay, Hilal Kahraman, Özlem Ceyhan 262
- Annelerin Emzirmeyi Sonlandırma Yöntemleri ve Sonlandırma Kararlarını Etkileyen Faktörler
Methods of Termination of Breastfeeding and Factors Affecting Their Decisions to End Breastfeeding
Ümmühan Altunel, Tuba Özyayın 271
- Birinci Basamak Sağlık Çalışanlarının Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Bilgi ve Tutumları
Knowledge and Attitudes of Primary Health Care Professionals on Violence Against Women
Ayşegül Özcan, Ayşegül İnan Ceviz 281
- Gebelik Kolestazı Olan Kadınların Gebelik Deneyimlerinin İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma
Examination of Pregnancy Experiences of Women with Gestational Cholestasis: A Qualitative Study
Ruveyde Aydın 289

Derleme / Review Article

- Halk Sağlığı Bakış Açısı ile Biyoterörizm
Bioterrorism in Public Health Perspective
Tuğba Uludağ, Dilek Aslan 299
- Tüm Politikalarda Sağlık Yaklaşımına Neden İhtiyacımız Var?
Why Do We Need a Health Approach in All Policies?
Sevilcan Başak Ünal, Ümmühan Şevkat Bahar Özvarış 307

Olgu Sunumu/ Case Report

- Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı Olan Bir Hastanın Hastalığa Uyumu ve Hemşirelik Girişimleri: Olgu Sunumu
Compliance of a Patient with Chronic Obstructive Pulmonary Disease and Nursing Interventions: Case Report
Elif Okur, Nesrin Nural 314

Kapak Fotoğrafı/ Cover Photo

Kapak Fotoğrafı: "Uludağ'ın Eteğinde Yaşam" Sağlık Memuru Hasan Yaşar, TTB-STED Fotoğraf Yarışması 2013 Juri Özel Ödülü